

Hartelijk gefeliciteerd

DOOR

**Joep van Deudekom, Dolf Jansen, Marie Koet,
Kasper van Kooten, Lisa Loeb, Erik van Muiswinkel,
Katinka Polderman, Kim Schuddeboom, Owen Schumacher,
Ronald Snijders, Bert Visscher, Sanne Wallis de Vries,
Vera van Zelm**

Uitgeverij Brandt
Amsterdam 2024

Inhoud

Joep van Deudekom

Hartelijk gefeliciteerd met weer 365 dagen 7

Katinka Polderman

Hartelijk gefeliciteerd met je aanhangertje 19

Erik van Muiswinkel

Hartelijk gefeliciteerd met je zorgeloze bestaan 27

Kim Schuddeboom

Hartelijk gefeliciteerd ik bedoel gecondoleerd 39

Bert Visscher

Hartelijk gefeliciteerd met je zoon 47

Sanne Wallis de Vries

Hartelijk gefeliciteerd met je poging tot intimiteit 59

Owen Schumacher

Hartelijk gefeliciteerd met je rijbewijs 69

Lisa Loeb

Hartelijk gefeliciteerd met je nulde verjaardag 81

Dolf Jansen

Hartelijk gefeliciteerd met je prachtige doelpunt 97

Kasper van Kooten

Hartelijk gefeliciteerd dat je weer single bent 111

Marie Koet

Hartelijk gefeliciteerd met je dubieuze overwinning 119

Ronald Snijders

Hartelijk gefeliciteerd met je oeuvreprijs 127

Vera van Zelm

Hartelijk gefeliciteerd met het nu 137

Joep van Deudekom

**Hartelijk gefeliciteerd
met weer 365 dagen**

Ik heb een vrij ambivalente relatie met mijn verjaring en verjaardagen in het algemeen. Dat is in de jaren zo gegroeid.

Op de basisschool was mijn verjaardag nog echt een moment. Ik had genoeg vriendjes en mijn moeder organiseerde altijd heel leuke spelletjes. Hoogtepunten waren het postbodespel en het spel met het cadeau, de dobbelsteen en twee vorken.

We begonnen altijd met postbodespel. Overal in het huis en de tuin stonden postbussen met een plaatsnaam erop. Beneden zat mijn moeder aan tafel en deelde steeds aan iedereen een kaartje uit met plaatsnaam. Dat kaartje moest in de juiste postbus en dan kreeg je een punt. Dus gedurende een uur waren al die drukke jongetjes alleen maar aan het rennen, trap op trap af, tuin in, tuin uit. Winnaar kreeg een prijsje, maar

de winst voor mijn moeder was vooral dat al die jongetjes na afloop totaal uitgeput een stukje taart gingen eten. Het was nog de tijd dat niemand koemelkallergie had, veganist was of ook maar wist wat gluten waren, dus iedereen genoot van slagroomtaart.

Daarna speelden we aan tafel het spel met de twee vorken. Mijn moeder had dan een cadeautje ingepakt, maar wel bestaande uit zes lagen cadeaupapier en met veel plakband. Als je met de dobbelsteen 6 gooide, kreeg je de twee vorken en mocht je proberen het cadeautje uit te pakken met die vorken. Dat ging er niet lichtzinnig aan toe. Maar als iemand anders 6 gooide, kreeg hij de vorken. Tot het moment dat iemand het cadeautje had uitgepakt. Ook weer goed voor minstens een half uur topvermaak.

Dus tot zover leefden mijn verjaardag en ik in goede harmonie. Ook uitdelen op school – en dat mocht toen gewoon nog met onverantwoord lekker snoep en lolly's – was een hoogtepunt. Met name dat je naar alle andere klassen mocht om uit te delen aan de leraren en aan sommige kinderen die je dat toevallig gunde. Wat een machtsgevoel! Met je verjaardagmuts op door de gangen lopen, tijdens de lessen, mooier werd het niet.

Toen kwam de middelbare school. Te klein voor het tafellaken, te groot voor het servet. Verjaardagen werden ongemakkelijk. Uitdelen op school werd stom. Feestjes met spelletjes werden stom. Maar voor feestjes

met meisjes en schuifelen was ik nog te onzeker. Ik ging in die tijd meestal met twee vriendjes naar de bioscoop, en na afloop mochten we dan een frietje halen.

In deze tijd becroop mij een gevoel over verjaardagen dat ik nooit meer kwijtraakte. Ik werd mij bewust van een discrepantie tussen enerzijds gefeliciteerd worden, oftewel jezelf bijzonder voelen, en anderzijds de reden, namelijk dat er 365 dagen voorbij zijn gegaan. De prestatie bestaat voornamelijk uit het feit dat je bent blijven leven. Dat klopte in mijn ogen niet. Gefeliciteerd worden met iets waar je niet echt een prestatie voor hebt geleverd en daar dan voor in het middelpunt staan, vond ik steeds raarder. De enige reden dat iemand zijn verjaardag groots zou vieren, waren in mijn ogen vooral de mensen die zichzelf nogal bijzonder voelen. En dat voelde ik mij niet. Daarnaast had ik op de middelbare school heel veel sociale contacten, maar niet veel heel goede vrienden. Ik zat tussen twee werelden in. Ik was een sporter, maar de andere kinderen die sportten, waren niet de coole gasten. De coole gasten sportten niet, die rookten en blowden en dronken. Daar wilde ik bij horen, maar ik rookte, blowde of dronk niet. Dus ik hoorde nergens echt bij. Terwijl de coole gasten in het weekend al uitgingen, zat ik thuis in mijn eentje. Gitaarspelen, biljarten of een balletje gooien op het basketbalveldje.

Mijn verjaardag vieren deed ik eigenlijk nauwelijks meer.

Alles veranderde toen ik naar de Academie voor Lichamelijke Opvoeding ging. Nieuw begin. Nieuwe vrienden. Allemaal sporters, maar coole sporters, althans dat vonden we zelf. Het voelde als thuiskomen. Toen ik twintig was verzamelde ik de moed om mijn verjaardag weer eens te vieren. Hele klas uitgenodigd bij mijn ouderlijk huis in Schalkwijk. Bloednerveus of er wel iemand zou komen. Hapjes geregeld, onderhandeld met moeder over aantal biertjes per persoon (twee). Ik was er klaar voor. De eerste gast die zich meldde was Ronald. De minst coole gast van de klas, maar oké. Hij feliciteerde me bij de deur, viste uit zijn achterzak een vetlederen portemonnee en haalde daar een tientje uit: 'Alsjeblieft, van harte,' en dat dan met zo'n 'oom-die-je-een-rijksdaalder-in-de-hand-drukt-voor-je-rapport-blik. Ik heb daar nog lang over nagedacht. Enerzijds een nogal gênante aangelegenheid, maar anderzijds waren er ook mensen die mij een vvv-bon gaven. En bij een cadeaubon laat je enerzijds zien dat je in ieder geval moeite hebt gedaan, maar anderzijds geef je eigenlijk ook een fantasieloos tientje, dat je dan wel én binnen een bepaalde tijd moet inwisselen anders verloopt-ie én je kunt 'm niet overal inwisselen. Dus een cadeaubon is vooral een enorme beperking. Los nog van de 'plantenbonnen' of 'saunabonnen', waarmee je de ontvanger zelfs helemaal in de richting van een bepaald cadeau duwt waar deze (ik) soms helemaal niet op zit te wachten. En hoe vaak geven mensen een gekregen cadeaubon niet weer door aan een ander? Ik heb weleens het

idee gehad dat ik mijn eigen cadeaubon weer teruggekregen heb.

Maar terug naar het feestje. Het feestje werd een succes, maar dat lag niet aan mij. Sterker nog, ik ben er vrijwel niet bij geweest. Het was in de tijd dat ik bij bepaalde mensen een zekere populariteit opbouwde met mijn gitaarspel. En ik heb tijdens het feestje een van die fans meegenomen naar mijn zolderkamer en hem mijn zelf gecomponeerde muziekjes laten horen. Ik had een topavond: eindelijk iemand die daar aandacht aan schonk, en ik vond mijn persoonlijke aanwezigheid niet per se een verrijking van mijn verjaardagsfeest.

Qua verjaardagsfeestjes was het weer een tijdje genoeg.

In dit pre-digitale tijdperk werd je geacht om iemand bij een verjaardag persoonlijk te feliciteren. Dat kon door een kaartje te sturen, wat je natuurlijk altijd te laat bedenkt, en dan moet je iemand gaan bellen. Iemand bellen op zijn of haar verjaardag vond ik een nachtmerrie. Allereerst ben je niet lijfelijk aanwezig, want blijkbaar niet uitgenodigd, terwijl de jarige de telefoon opneemt en je de verjaardagsgezelligheid van de mensen die wel zijn uitgenodigd op de achtergrond hoort. Of je bent wel uitgenodigd, maar hebt niet de moeite genomen om te komen. De jarige zit al helemaal niet op jouw telefoontje te wachten, want die heeft leuke visite. En jij hebt geen idee wat je nog moet zeggen na

‘Hé, hartelijk gefeliciteerd, hoe oud ben je geworden?’
Wat vraag je daarna? ‘Wat heb je allemaal gekregen?’
Nee, want dat benadrukt alleen maar dat jij niks hebt
gegeven. Je gaat ook niet vragen wie er allemaal zijn.
Kortom, een en al ongemakkelijkheid.

Dus wat een zegen was de uitvinding van Facebook,
Twitter en WhatsApp. Als BN’er scrollde ik op mijn ver-
jaardag vergenoegd door alle Facebook- en Twitter-
felicities van mensen die ik helemaal niet kende.
Eigenlijk las ik ze niet eens, maar ik telde ze alleen. Zo!
Dit jaar 237 felicitaties, dat zijn er 123 meer dan vorig
jaar! Ik ben iemand die daar dan excellentjes van maakt
om mijn populariteit te kwantificeren.

WhatsApp werd natuurlijk helemaal geweldig toen
je ook slingers, ballonnen en taartpuntjes kon toe-
voegen. Maar hier sloeg de inflatie ook hard toe. Als
iemand zeven ballonnen, negen taartpuntjes en vijftien
slingers appte, moest je daar natuurlijk weer overheen
met veertien champagneflessen, achtentwintig smi-
leys met kus, hartjes, verjaardagsmutsjes en natuurlijk
zeven felicitatiehandjes.

Ik zit in een groepsapp met mijn behoorlijk uitge-
breide familie. Bij elke verjaardag komen plichtmatig
alle felicitaties voorbij en voel je je moreel verplicht de
jouwe toe te voegen. Ik heb tijd geprobeerd om dan toch
net weer een originelere felicitatie toe te voegen, maar
ook die creativiteit raakte snel uitgeput. Nu schrijf ik
alleen nog: ‘Gefeli’ of ‘idem’ of *‘insgelijks’*. Of ik feliciteer
iemand niet in de groepsapp, maar direct, om het nog

enigszins persoonlijk te maken. En dan bijvoorbeeld
om 1 over 12: ‘Ha, ik ben vast de eerste!’ Ja, je probeert
wat. De allerergste mensen zijn die op je WhatsApp
het complete ‘Lang zal ze leven gaan zingen’. Is er ooit
iemand geweest die dat tot het einde heeft beluisterd?

Reageren op al die digitale felicitaties voelt inmid-
dels meer als corvee. Ook daarbij probeer ik zo origi-
neel en persoonlijk mogelijk te zijn, maar het blijft een
crime.

Mijn dertigste verjaardag kan ik me niet herinneren,
maar mijn 34ste was weer een uitzonderlijk dieptepunt.

Ik gaf op dat moment nog les op een hbo in Alk-
maar. Mij was gevraagd om samen met een professio-
nal een cultuurveranderingsproject te leiden. Daarvoor
werden er allerlei bijeenkomsten georganiseerd waar
iedereen met frisse ideeën kon komen om de cultuur
op de school te verbeteren. Vrijwel niemand had er zin
in. Het netto resultaat van alle collectieve brainstorm
was dat er een ideeënbus in de hal zou komen te staan,
waar iedereen leuke voorstellen in kon doen, en dat
iedereen op zijn verjaardag een felicitatiekaart zou krij-
gen.

Het was voor mij een rare tijd. Ik had mijn relatie
na twaalf jaar beëindigd, sliep tijdelijk bij vrienden op
een woonboot in een vochtige opslagruimte. Was hevig
verliefd op een nieuwe dame, maar de vrouw in kwestie
zat nog in een andere relatie en twijfelde.

Op mijn verjaardag hadden die dame en ik afge-

sproken in Scheveningen. Hoe mooi! Hoe spannend!! Ik kreeg van haar een flesje Cool Water van Davidoff, maar het echte cadeau kreeg ik bij ons afscheid: ze wilde me nooit meer zien, ze had definitief de beslissing genomen om bij haar vriend te blijven. Tel hierbij op dat het regende en stormde die dag. Totaal verscheurd arriveerde ik in het donker bij de woonboot en stortte mij huilend neder in het vochtige bed in de dito opslagruimte ruikend naar Cool Water. De vriendin bij wie ik logeerde kwam nog binnen: 'Er is post voor je.' Ik opende de envelop en het was een voorgedrukt kaartje: 'Gefeliciteerd met je verjaardag, namens de personeelscommissie van de heao.'

Op een bepaalde manier bood het toch troost.

Overigens is de in Scheveningen afgehaakte dame in kwestie inmiddels als dertig jaar bij me en hebben we twee geweldige kinderen, maar dat wist ik toen nog niet. Wel voel ik bij de geur van Cool Water een lichte depressie opkomen.

Nog even ten aanzien van die ideeënbox. Na een jaar vroeg ik aan de schoolleiding wat voor ideeën er zoal in de ideeënbox gestopt waren. Ze hadden geen idee. Sterker nog: niemand had er ooit in gekeken. Sterker nog: niemand wist wie het sleuteltje van de box had. Die hebben we toen maar opengebrouwen. Het enige wat er in de ideeënbox zat was het sleuteltje.

Mijn veertigste verjaardag was wederom geen succes. Ik was inmiddels getrouwd en had twee jonge kinde-

ren. Op de dag voor mijn verjaardag had ik een enorme ruzie met mijn echtgenote. Die werd niet omwille van de naderende verjaardag bijgelegd. In de nacht van mijn verjaardag heb ik toen zo'n beetje het meest sneue moment in mijn verjaardagsloopbaan mogen beleven. Ik kon niet slapen en bedacht dat mijn kinderen de volgende ochtend een papaverjaardag verwachtten met bijpassende aankleding van de huiskamer. Maar mijn echtgenote had daar geen voorbereidingen voor getroffen. Dus ik ben om een uur of vier 's nachts mijn bed uitgeklimmen en heb toen zelf maar de slingers opgehangen en mijn stoel versierd met kleurig crêpepapier, zodat de jongens niets zouden meekrijgen van de op dat moment nogal slechte sfeer. Het was een eenzaam moment.

Mijn vijftigste verjaardag vond ik wel een belangrijk ijkpunt. Maar om dat nu groots te vieren? Ik bedacht om mezelf een geweldig cadeau te geven en mijn verjaardag op een plek te vieren waar de kans het allerkleinste was dat er onverwacht bezoek zou verschijnen, om maar te zwijgen van een surpriseparty. Ik besloot mijn verjaardag te vieren op Antarctica. Met het vliegtuig naar Ushuaia, het zuidelijkste puntje van Argentinië, en dan nog 36 uur met een boot over een van de ruwste zeeën: Drake Passage. Helaas was het op Antarctica eind maart – ten tijde van mijn verjaardag – rond de 25 graden onder nul, dus de reis moest in januari plaatsvinden. Dat haalde een beetje het idee onderuit, maar

de boodschap voor het thuisfront was duidelijk: geen surpriseparty.

Nou was de boodschap wel duidelijk, maar ik had buiten de eigenwijsheid van mijn echtgenote gerekend, en die had toch een surpriseparty georganiseerd. Ik werd op mijn verjaardag meegenomen naar een gymzaaltje, en daar waren al mijn basketbal- en sportacademievrienden en mijn familie, en we hebben een basketbaltoernooi gespeeld. Het was geweldig. Inclusief speeches van vrienden en beider kids.

Los van een pijnlijk moment: van twee vrienden kreeg ik een complete verzameling reis-dvd's van Michael Palin. Dat was op zich een heel gaaf en origineel cadeau. Ik had deze dvd-box echter ook al van hen gekregen toen ik 49 werd. Heb ik nooit durven zeggen. Vanaf dat moment nam ik me wel voor mijn verjaardagen groots te gaan vieren, en ik herinner me dat voorstellen pas net toen ik dit aan het schrijven was.

Mijn zestigste verjaardag was wel een dingetje. Nooit problemen gehad met ouder worden tot mijn zestigste. Het voelde alsof daarna het leven min of meer zou ophouden. Dus ik de stoute schoenen aangetrokken en de strandtent afgehuurd in Zandvoort waar ik tijdens mijn jeugd had gewerkt als kelner, en al mijn vrienden en familie uitgenodigd. Ik had er zelfs zin in. Uitgebreide voorbereidingen over de catering, mooie grappige uitnodiging verstuurd, voorgesprekken in de strandtent. Kortom, voor het eerst van mijn leven zou ik een echt

groot feest organiseren: 28 maart 2020 zou een mijlpaal worden in mijn verjaardagsloopbaan. Ik had er echt zin in. Alleen bleek 15 maart 2020 ook een mijlpaal. Namelijk de eerste lockdown door covid. Einde oefening. Mijn zestigste verjaardag heb ik zelfs zonder mijn kinderen gevierd. Een van mijn beste vrienden kwam illegaal langs met een heel mooi cadeau, maar dat was het. Raar genoeg voelde ik me ook een beetje opgelucht.

Maar nu ik ouder word, begint mijn verjaardagaversie te kantelen. Het is gewoon belangrijk dat je het leven viert. Dat je ijkpunten en mooie momenten creëert voor de mensen van wie je houdt. En inmiddels heb ik een leeftijd bereikt dat het wel degelijk een verdienste is dat je weer 365 dagen bent blijven leven.

Dus als ik 65 word, ga ik eens flink uitpakken. Of misschien 67, als ik met pensioen ga. Naah, 67 is geen mooi rond getal; 70, dát ga ik vieren.

Of 75.

Katinka Polderman

Hartelijk gefeliciteerd met je aanhangertje

Het was de bedremmeldste ‘gefeliciteerd’ die ik ooit gehoord had, en hij kwam van mijn moeder, die verscholen achter een enorme plastic krat vol kraamcadeaus de ziekenhuiskamer binnenstapte.

‘Gefeliciteerd.’

‘Ja,’ mompelde mijn vader erachteraan.

Later zag ik waarom ze zo bedremmeld waren geweest: op de gangen van de NICU, zoals een baby-intensive care heet, hangt om de meter een enorme close-up van een prematuur, een versgeboren baby’tje. Die baby’tjes zijn hartstikke lief, heus, en op hun eigen bijzondere manier zijn ze voor hun ouders waarschijnlijk de mooiste kindertjes van de hele wereld, maar voor de niet-bloedverwante argeloze voorbijganger zag het gros van de baby’s dat daar hing er eerder uit als Golem op een slechte dag. Maar dan zonder tandjes en

met een infuusslangetje eraan. Daar krijg je zelfs mijn moeder bedremmeld mee.

Mijn zoon was de grootste baby van de NICU, want hij was niet te vroeg geboren. Het was alleen een beetje een 'moeilijke start' geweest, zoals ze dat noemen, en daarom waren we vanuit het ziekenhuis waar hij was geboren hiernaartoe gebracht. Hij naar de baby-afdeling aan de ene kant van de gang, ik naar de moeder-afdeling aan de andere kant.

Ik lag in een verstelbaar bed met kraakwitte lakens, en dat ik dankzij mijn katheter mijn bed zelfs niet uit hoefde om naar de wc te gaan, vond ik werkelijk een geschenk. Eindelijk kon ik gewoon ergens liggen, alleen maar liggen, een situatie waar ik mijn hele leven van gedroomd had en die ik er nu zomaar gratis bij kreeg. Ik had zelfs een bel, voor eten en drinken!

Helaas was het de bedoeling dat ik zou revalideren, en het kenmerk van revalideren is dat je voornamelijk dingen moet doen die je niet wil doen omdat ze je vreselijk veel moeite kosten en/of pijn doen, zoals zitten en lopen met een buik vol hechtingen. De doorsnee revaliderende wil misschien dolgraag weer kunnen lopen en daar ook iets voor doen – ik voelde me in dat bed alsof ik eindelijk had bereikt wat ik altijd al wilde.

Bovendien was er geen noodzaak het bed weer uit te komen – ik heb een zittend beroep.

Als ik mijn zoon wilde voeden, reed iemand mijn bed naar de NICU-zaal. Tussen de couveuses en apparaten die hartjes en hersentjes bewaakten, lag ik in mijn

horizontale troon, mijn kind min of meer tevreden aangekoppeld, ik met één arm onder zijn ruggetje, één arm behendig onder de tros gekleurde snoertjes door die van zijn hoofdje naar een apparaat vol lampjes en schermen liepen.

Mijn zwangerschap was *pico bello* verlopen: het kind groeide, het trappelde en hikte, ik at kilo's roze koek en dronk liters 7Up, probeerde te ontdekken waar ik die voorgeschreven vijftig hydrofiele doeken straks voor nodig ging hebben, wat ze überhaupt waren, en ging me te buiten aan rompertjes en sfeervolle neerzetspulletjes. Het nieuwe huis was af, de laatste dozen – met vooral veel oud papier erin – hadden we na lang uitstel* op de laatste vrijdag voor de uitgerekende datum met een geleend aanhangertje uit mijn oude huurwoning gehaald.

Op de zaterdag voor de uitgerekende datum zaten we aan het ontbijt en voelde ik ons kind niet meer trappelen.

Het wordt natuurlijk steeds krapper daar, bedacht ik. Als hij een paar dagen in een te krappe baarmoer-

* Al een jaar, het kwam er gewoon niet van om die stapel dozen te verhuizen. Gelukkig was de huur van dat oude huis heel laag en mijn voormalige onderbuurvrouw vond een bovenburenvrije periode ook wel prettig. Maar voor het verhaal leidt het natuurlijk enorm af als ik óók nog moet gaan vertellen dat ik al een jaar driehonderdvijfenzestig euro per maand betaalde voor een huis waar niets anders in stond dan een stuk of veertien dozen... Dus: we waren zogenaamd net verhuisd.